

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPROGRÁMMAPLÁNA

Boazoealáhus bachelor

180 oahppočuoggá

1. Prográmma namma ja grádanamahus go lea geargan oahpus

Prográmma namma:

Sámegillii: Boazoealáhus bachelorprográmma
Dárogillii: Bachelorprogram i reinnæringsstudier
Eangalasgillii: Bachelor Programme in Reindeer Husbandry Studies

Grádanamahus:

Sámegillii: Boazoealáhus bachelor
Dárogillii: Bachelor i reinnæringsstudier
Eangalasgillii: Bachelor in Reindeer Husbandry Studies

2. Oahppoprográmma viidodat

Bachelorgráda prográmma viidodat lea 180 oahppočuoggá ja normerejuvvon oahppoáigi lea golbma jagi.

3. Sisabeassangáibádusat

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuodđu sáhtá leat juogo oppalaš lohangelbbolašvuohta (čáđahan joatkkaskuvlla/logahaga/gymnása) dahje reálagelbbolašvuohta. Dasa lassin gáibiduvvo sámegiellamáhttu.

Sámegiela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

4. Oahpahusgiella

Oahpahusa váldogiella lea davvisámegiella. Oasit oahpahasas sáhttet leat engelasgillii ja skandináva gielaide. Eangalasiel oahpahas ii dulkojuvvo. Oahpahas eangalsgillii ii dulkojuvvo. Eará gielaide oahpahas dulkojuvvo dárbbu mielde.

5. Oahppanjoksoset

Maŋgel čáđahuvvon oahpu galgá kandidáhtta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Máhttu ja diehtu:

Kandidáhtta

- Diehtá váldomassii mat ja makkárat ledje ovdalaš sámi ealáhuslággit ja searvevuodalaš birgejumi ášahusat vuosttaš čálalaš gálduid rájes, dáid rievdanproseassaid dáláži ja otná diliid iešguđet guovlluin Sámis.
- Diehtá guovddáš osiid das movt sámi birgejumi ja eallima dilis ovdalaččas dáláži leat jurddahan ja atnán olbmuid oktavuodaid ja dahkamušaid biras sivdnádusain, ja dákkár vuolggasajiin

máhtta bidjat ovdan ja guorahallat otná dili ehtalaš, hálddahaslaš ja guoddevašvuodalaš gažaldagaid.

- Diehtá sámi guovlluid stáhtalaš rájiid ja hálddaha ásaheami historjjá, váldomassii iešguđet stáhtalaš lágaid ja hálddahaslaš lágidusaid, ja das maiddá riekteovdánemiid ja álbmotrievtti dakko gokko guovddášepmosit gusket Sámi meahccebirrasa ja sámi vuodđoealáhusaid beroštumiid hálddašeapmái.
- Dovdá guovddáš boazosiidavuđđosaš bargovugiid, doahpágiid ja ipmárdusvugiid, ja máhtta daid geavahit ealáhusdoaimmaid, hálddašeami, riektedulkoma ja dás maiddá álgoálbmotrivttiid dulkoma gažaldagaid válddahallamis ja guorahallamis.
- Diehtá guovddáš beliid boazosámi beaivválaš bargovugiin, ealáhuslágiin ja ođđa birgenvugiid háhkamiin, ja dainna ja ekonomijafágalaš vuoduin maiddá máhtta moaitevaččat árvvoštallat bargobirasbeliid ja almmolaš ekonomalaš statistihkaid ja doarjjavugiid.

Gálggat:

Kandidáhtta

- Máhtta historjjálaš gálduid, ođđaset áiggi dutkan- ja guorahallanbohtosiid ja dálá doaibmavugiid dieđuid vuodul buktit ovdan sámi ealáhuslágiid joatkevaš máhtuid, bargovugiid ja vieruid, ja árvvoštallat daid saji ja dahkamuša das movt viidáset seailuhit sámi báikkálaš servodagaid ja gullelaš meahccevalljodatváriid.
- Máhtta buohtastahttit stáhtalaš hálddaha bargogiela ja áššečilgenvugiid beaivválaš boazobarggu ja siiddastallama doahpágiiguin ja árvvoštallan-, mearráduš- ja bargovugiiguin, ja buktit ovdan vejolaš goabbat ipmárdusaid ja gulahallanválttisvuodaid mat sáhttet čuožžilit dien guovtti gaska.
- Diehtá ja máhtta háhkat dieđuid iešguđet Sámi guovlluid dáláš stáhtalaš hálddašemiid birra, máhtta buohtastahttit daid ja ovdanbidjat gullelaš gažaldagaid bohtosiid/váikkuhusaid birra erenoamážit sámi servodaga dáfus.
- Máhtta atnui váldit fágalaš dieđuid, gaskaomiid ja gullelaš dutkan- ja guorahallanbohtosiid, das maiddá vávjevaččat lahkoniid daidda, ja bagadusain ja iežas guorahallamiin máhtta muddet ja divvut iežas bargamušaid.

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Kandidáhtta

- Lea bures oahpásnuvvan sámi guovlluid vuodđoealáhuslágiid, boazosiiddastallama ja birashálddašeami čuolmmaide ja ehtalaš gažaldagaide.
- Máhtta oasis doaimmahit iešguđetlágán bargamušain ja prošeavttain ealáhusaid ja birrasa hálddašeami dáfus ja olis, vuoiggalaš ja buori vieru njuolggadusaid mielde.
- Máhtta čállima, ságastallama ja gulahallama bokte ovdanbuktit čuolmmaid, teorehtalaš lahkonaivugiid ja vejolaš čovdosiid buorin ealáhusdoaimmaide ja birashálddašeapmái.
- Dovdá vuodđoealáhuslágiide ja erenoamážit boazoealáhussii gullelaš ođđavuodá smiehttamušaid ja čađahemiid mannolaga.

6. Oahpu oppalaš sisdoallu

Oahpus leat guovddážiis čanastagat ja deaivvadeamit daid gaska mat nuppebealde gullet Sámi árbevirolaš vuodđoealáhusaide, biras sivdnádussii, máhttoquoddi doaimmaide ja ásaehusaide, dás erenoamážit boazosiiddastallamii, ja nuppe bealde riektevuodđu, riikkaid almmolaš hálddašeami huksen ja doaibmavuogit. Dain beliin leat iežaset árbevierut, vuodđomállat ja máhttovuogadagat. Dasto leat iešguđet sámi guovlluin sihke sullasašvuodat ja erohusat máhtuid, bargovugiid, vieruid ja birgenlágiid dáfus, ja dain fas gaskavuodat iešguđet riikkaidja nu iešguđetlágán almmolaš hálddahaide. Dákkár beliid

gaskavuodain ja maiddái daid iešguđetlágánvuodain leat ollu buohtastahttinvejolašvuodát ja čuolmmat ja dáid diehtin ja guorahallanvejolašvuodát addet kandidáhtaide oalle erenoamáš gelbbolašvuoda lassin dasa ahte sin oahpus lea maid sámi vuolggasadji. Viidáset oahppu addá vuoddu dovdat boazoealáhusa dáláš ekonomalaš diliid ja daid ođasmahttima belliid, ja dasa lassin maiddái diehtovuoddu árvvoštallat ealáhusa guoddevašvuoda eará belliid.

7. Prográmma huksehus

Boazoealáhus bachelorprográmma sistsidoallá:

- 30 oč oktasaš geatnegahtton vuodđooahpuid: OKT 101, OKT 102 ja OKT 103
- 60 oč geatnegahtton fágaoahpuid: SER 101, SER 102, SER 103, SER 104, JUR 102, JUR 103
- 50 oč geatnegahtton čiekŋudanoahpuid: BEA 201, BEA 202, BEA 203, JUR 201, OKT 201
- 40 oč doarjjafágaid maid studeanta ieš vállje eavttuin ahte leat relevánttat ohppui ja dohkkehuvvojit doarjjafágan oahppoprográmmii. Daid sáhtta maid váldit eará alitoahppoásahusain ja olgoriikalonohallama bokte.

1. lohkanbadji	2. lohkanbadji	3. lohkanbadji	4. lohkanbadji	5. lohkanbadji	6. lohkanbadji
SER 101 Ovdalaš sámi ealáhuslágat, 10 oč	SER 103 Olmmoš ja biras odne, 10 oč	OKT 101 Eamiálbmot filosofijja, 10 oč	OKT 103 Metodalaš lahknanvuogit, 10 č	BEA 203 Boazoealáhusa ekonomii ja doaibmabiras, 10 oč	Doarjjafágat, 30 oč
SER 102 Sámi birasehtalaš vierut boares áiggis, 10 oč	SER 104 Árbevirolaš sámi ealáhusdoaimmat odne, 10 oč	OKT 102 Dieđalaš čállin ja guorahallan, 10 oč	BEA 201 Boazoealáhusa siiddastallan ja eatnamat, 10 oč	JUR 201 Boazoealáhusa lágat ja riektivuoddu, 10 oč	
JUR 101 Sámeriekti, 10 oč / Dahje eará doarjjafága, 10 oč	JUR 102 Almmolaš hálddašeapmi eanan ja čáhcehálddašeapmi ja dan diehtovuoddu, 10 oč	JUR 103 Sámi riekti- ipmárdusat, 10 oč	BEA 202 Bargohárjehallan, 10 oč	OKT 201 Bachelorčálus, 10 oč	

8. Oahppanvuogit

Oahppan lágiduvvo studeantačoahkkananvahkuid, oahppomáttkiid, bagadallamiid ja daid gaska neahttagulahallama bokte. Guđege oahppoovttadaga oahppoplánas leat dieđut fágaid oahppanvugiin. Ohppui gullá maid oanebotta bargohárjehallan.

9. Árvvoštallanvuogit

Árvvoštallanvuogit rievddadit oahppoovttadagas oahppoovttadahkii, ja bohtet ovdan oahppoplánain.

10. Bargo- ja joatkkaoahppovejolašvuodát

Bachelorgrádaprográmma ollašuhttin addá gelbbolašvuoda dihto mastergrádaoahpuide juogo Sámi allaskuvlla dahkan soahpamušaid vuodul eará oahppoásahusaiguin dahje ohcama vuodul.

Oahppu addá gelbbolašvuoda bargguide mat hálldašit, doaimmahit, čielggadit dahje leat doarjjan ovdánahttit meahccevalljodatváđot ealáhusaid, ja das erenoamážit boazoealáhusa. Muđui bargguide mat gullet meahccebirrasa ja dasa gullelaš doaimmaid hálldašeapmái. Dasa lassin eará bargguide madda gullá seailluhit, oahpásmahttit dahje ovdanbuktit sámi dieđuid, máhtuid ja bargovugiid das mii gullá vuodđoealáhus- ja meahccebirrasii obalohkáii.

11. Eará dieđut

Olgoriikalonohallan:

Lea vejolaš čađahit oasi oahpus sihke olgoriikkain ja eará alitoahppoásahusain Norggas. Studeanttat geat háliidit vuolgat lonohallamii, ávžžuhuvvojit dan dahkat 6. Lohkanbajis, mii lea várrejuvvon doarjjafágaide.

Kvalitehtasihkarastin:

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkarastinvuogá dahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.